

Pesten: niet, nooit, niemand!

Inleiding

Als school willen wij werken aan een anti-pestbeleid waarbij alle factoren betrokken worden (ouders, leerkrachten, directie, zorgleerkrachten, CLB en leerlingen).

Omdat pesten een grote impact heeft op leerlingen nu en later, wil de school zich inzetten om pesten zo goed mogelijk te voorkomen. Wegdenken kunnen we pesten jammer genoeg nooit, daarom dachten we ook goed na over hoe we een pestprobleem aanpakken.

Visie

De visie van onze school stelt duidelijk dat we binnen onze school elk kind harmonisch willen laten openbloeien. We willen de leerlingen vooral enkele belangrijke attitudes, normen en waarden bijbrengen.

We willen “samen” op een eigentijdse manier onze kinderen laten groeien tot zorgzame kinderen van de wereld.

Van het schoolteam wordt een correct voorleven verwacht met respect voor elkaar. We durven dit dan ook van onze kinderen verlangen.

Wanneer het toch eens mis gaat, wil de school ingrijpen en zijn rol als opvoeder opnemen. We willen luisteren naar de betrokken leerlingen en in dialoog met elkaar tot oplossingen komen. Samen met de leerkracht, de directie en het zorgteam wil de school zijn verantwoordelijkheid opnemen. Een open communicatie met ouders rond moeilijkheden, is dan ook van belang.

Verskil tussen pesten en ruzie maken

Er is een groot verschil tussen pesten en ruzie maken.

RUZIE MAKEN gebeurt vaak onder kinderen. Ze zijn wel eens kwaad op elkaar of niet akkoord met elkaar. Het hoort bij het opgroeien. Belangrijk is dat ze hierover leren praten met elkaar, leren nadenken over wat er fout is gegaan en hoe het misschien anders of beter had gekund. Na een ruzie moet je steeds de kans hebben om het terug goed te maken.

Bij ruzie op de speelplaats wordt de leerkracht aangesproken. De leerkracht probeert de leerlingen zover te krijgen dat ze het met elkaar oplossen. De leerkracht luistert naar de verschillende partijen. Iedereen kan zijn verhaal doen. Dan wordt geprobeerd om samen naar een oplossing te zoeken.

Bij ongepast gedrag wordt de ruziestoker of worden de ruziemakers in “time out” gezet. Dan blijven ze even in de gang. Elke leerkracht hanteert dezelfde manier van “straffen”.

Maar heel soms gaat het veel verder dan ruzie maken.

We spreken van pestgedrag als

- het vaak gebeurt
- het altijd over hetzelfde slachtoffer of klein groepje slachtoffers gaat
- de ene veel meer macht heeft dan de andere
- een groep tegenover 1 of klein groepje slachtoffer(s) staat
- de gepeste zich niet kan verdedigen. Hij gaat zich heel ongelukkig en eenzaam voelen.
- de sfeer in de groep slecht wordt.

Optreden bij pesten

Bij pesten is het nodig om op een andere manier op te treden. Daar gaat ook heel wat meer tijd over.

We hanteren op onze school drie stappen om pesten tegen te gaan of op te lossen.

- de preventieve aanpak
- de herstelgerichte aanpak= no-blame aanpak
- de bestraffende aanpak

Korte omschrijving:

Stap 1: preventieve aanpak

De preventieve aanpak gaat gepaard met activiteiten die een positief leef- en leerklimaat bevorderen. Enkele voorbeelden van deze activiteiten zijn: kringgesprekken in de klas, een verschillende timing van gebruik van speelvelden, spelmateriaal aanbieden, de speelterreinen groener maken om een grotere verscheidenheid aan activiteiten te hebben tijdens de pauzes, deelname week tegen pesten...

Stap 2: Herstelgerichte aanpak= no-blame methode

De no-blame aanpak vertrekt vanuit het idee dat de aanpak en de verantwoordelijkheid van een pestprobleem bij de (klas-)groep ligt. Zowel het slachtoffer, de pester(s) en de klasgroep worden betrokken bij het zoeken naar oplossingen. Hier gaat het niet om schuld, maar om de gevoelens van het slachtoffer. Wat kunnen we doen om de negatieve gevoelens bij het slachtoffer weg te nemen of te verminderen met de klasgroep.

1. *Melding*: Er gebeurt een melding van een pestprobleem bij personeelsleden van de school.
2. *Gesprek met het slachtoffer*: Tijdens dit gesprek staan de gevoelens van het kind centraal en worden de stappen van de no-blame methode uitgelegd aan het slachtoffer.
3. *Bijéénkomst met de betrokken leerlingen*: Er volgt een bespreking met een groep leerlingen die betrokken zijn bij de peestsituatie en enkele neutrale leerlingen uit de klasgroep, het slachtoffer is niet aanwezig bij dit gesprek.
Gesprek verloopt als volgt:
 - probleem wordt uitgelegd
 - verantwoordelijkheid wordt gedeeld (uitleg aan groepje wat dit inhoudt)
 - er worden ideeën, voorstellen besproken
4. *Afwachten en opvolgen*: kinderen proberen dit zelf waar te maken, na een week kijken of er vooruitgang is.
5. *Evalueren*: gesprek met alle betrokkenen.
 - Indien de situatie niet beter wordt, gaan we alle stappen herhalen.
 - Indien de situatie hardnekkig vastzit gaan we over naar de “bestraffende aanpak”, de ouders van de pesters worden verwittigd, de ouders van het slachtoffer worden verwittigd en indien nodig extra ondersteuning van het CLB.

Stap 3: bij een vastzittende situatie.

1. Pester herstelt: de pester doet iets wat de situatie met het slachtoffer kan herstellen.
2. Ouders worden verwittigd. (pester en slachtoffer)
3. Pesters krijgen voor 1 of meerdere speeltijden speelplaatsverbod.
(in gang of bureau wachten)
4. Pesters mogen niet deelnemen aan bepaalde activiteiten.
(in gang of bureau wachten)
5. Pesters krijgen een klasverbod van 1 of meerdere lestijden.
(in gang of bureau wachten)
6. Pesters krijgen schorsing van één of meerdere dagen.

Wat kan je als ouder doen?

Indien je kind gepest wordt:

- Kies indien mogelijk een gepast gespreksmoment: tijd, plaats, rust.
- Luister naar je kind.
- Neem het verhaal ernstig.
- Leg de schuld niet bij je kind. Toon begrip (voor het lange stilzwijgen, De emoties, de behoeften die het kind uitdrukt).
- Maak duidelijk dat je achter je kind staat en dat je mee wil zoeken naar een oplossing.
- Prijs je kind omdat het heeft willen praten.
- Wijs je kind op de noodzaak om met de school te praten en zoek samen naar de meest geschikte contactpersoon.
- Bekijk samen wat je de school wilt meedelen en wat je van de school verwacht/niet verwacht.
- Ga na bij wie het kind aansluiting kan zoeken (wie deed nooit mee met het pesten?)
- Stimuleer andere contacten met leeftijdsgenoten (binnen en buiten de school).
- Zoek een 'back-up' voor jezelf.
- Richt je bij ernstige problemen tot de hulpverlening. Eventueel kan de school en het CLB hierbij helpen.

Als je kind gepest heeft:

- Kies een geschikt moment om met je kind in gesprek te gaan.
- Zeg duidelijk waarom je een gesprek wilt.
- Luister naar je kind! Pols naar het wat, hoe en waarom van het (mee-) pesten.
- Keur het voorbije pestgedrag af en maak duidelijk dat je wilt dat je kind ermee stopt.
- Wijs op het verschil tussen pesten en plagen.
- Verduidelijk wat pesten teweeg brengt.
- Vraag je kind om de schade te herstellen:
- veilig stellen van het slachtoffer
- eventuele schade herstellen
- vertrouwen herwinnen van het slachtoffer, groep, school, ...
- Bekijk met de school hoe je de schoolaanpak van thuis uit kan steunen.
- Blijf in gesprek met je kind/met de school.
- Zoek zo nodig steun en hulp voor jezelf/je kind.

Pestmeldpunten

Pesten dient eerst en vooral gemeld te worden. Omdat dit voor leerlingen al een grote stap is, willen we ervoor zorgen dat ze dit op een veilige, eventueel anonieme, manier kunnen doen. Zij kunnen hiervoor terecht bij een leerkracht die ze vertrouwen en/of de directie. Elke melding (mondeling/ schriftelijk) zal door het zorgteam (klasleerkracht, directie, zorgleerkracht en CLB-vertegenwoordiger) besproken worden.

Wanneer je het pesten meldt, wil je dat het pesten stopt. Wij hechten veel belang aan het melden van pesten en hopen dat ouders niet zelf onderling de problemen willen gaan oplossen en pesters gaan benaderen. Wanneer het pesten op school gebeurt, willen wij als school op de hoogte gebracht worden en willen we het probleem aanpakken. Als school kennen wij beide partijen en kunnen we onpartijdig het verhaal van alle partijen beluisteren.

Ouders willen we betrekken bij een pestprobleem. Ook hier moet het onderscheid gemaakt worden tussen ruzies en een effectief langdurend pestprobleem. Het is onmogelijk om bij elke ruzie ouders op de hoogte te brengen. Als school willen we dit intern oplossen. Wanneer er sprake is van pesten, zal de school in eerste instantie ook het probleem proberen op te lossen. Indien de school zorgwekkende signalen opmerkt, worden de ouders meteen op de hoogte gebracht.

We willen er als school alles aan doen om in deze moeilijke situatie in gesprek te gaan met de verschillende partijen en zo tot een zo goed mogelijke oplossing te komen.

We willen heel graag dat iedereen zich bij ons op school goed en veilig voelt!